

Bruxelles, 7.7.2020.
COM(2020) 293 final

**IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM
GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

o provedbi i relevantnosti Plana rada Europske unije u području sporta 2017.–2020.

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

o provedbi i relevantnosti Plana rada Europske unije u području sporta 2017.–2020.

UVOD

Posljednjih je godina sport dobio sigurno mjesto među politikama EU-a s obzirom na njegovu sve veću ulogu u današnjem gospodarstvu i društvu, čime se doprinosi ostvarivanju ciljeva u vezi sa sveobuhvatnim gospodarskim i društvenim izazovima EU-a. Sport ima jedinstvenu moć poboljšanja zdravlja i dobrobiti ljudi, ali i izgradnje snažnih i povezanih zajednica, suočavanja s izazovima povezanim s migracijama i socijalnom isključenosti te poticanja gospodarskog rasta i stvaranja radnih mjesta. Nadilaženjem društvenih i jezičnih barijera sport može promicati zajedničke vrijednosti i stvoriti osjećaj pripadnosti u društvu, osobito među mladima. Može pomoći u otklanjanju sve većeg problema povezanog s nedostatkom tjelesne aktivnosti. Osim toga, zbog pandemije bolesti COVID-19, koja je imala ogromne posljedice na sport, došao je do izražaja velik doprinos sporta zdravlju i njegov potencijal u smislu prevencije. Međutim, osim brojnih izazova koje pandemija predstavlja za sport od amaterske do elitne razine, zbog nje je postalo još jasnije da je sport važan za naše društvo kao čimbenik kojim se potiče zdravlje, dobrobit i jedinstvo u teškim vremenima.

Uključivanjem sporta u Ugovor iz Lisabona te u skladu s člankom 165. UFEU-a institucije EU-a i države članice ojačale su suradnju i dodatno razvile europsku dimenziju sporta. U okviru te suradnje posebno se usredotočilo na područja u kojima EU može dodati vrijednost aktivnostima država članica i poduprijeti njihovo djelovanje. U tom je kontekstu plan rada EU-a u području sporta postao jedan od glavnih alata za poticanje suradnje na razini EU-a.

Od 2011. donesena su tri plana rada EU-a u području sporta, čiji je glavni cilj bio promicati i razviti suradnju u sportskoj politici među institucijama EU-a, državama članicama i dionicima u sportu, s naglaskom na određeni broj aktivnosti s jasnom dodanom vrijednosti EU-a.

Treći Plan rada EU-a u području sporta obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2017. do 31. prosinca 2020.¹ Njegova provedba doprinijela je sveobuhvatnim prioritetima postavljenima u strategiji Europa 2020.² te u Programu za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene³. Poduprt je programom Erasmus+ (2014.–2020.)⁴, čime su osigurani

¹ SL C 189/02, 15.6.2017.

² COM(2010) 2020 od 3. ožujka 2010.

³ Političke smjernice koje je predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker utvrdio 15. srpnja 2014.

⁴ Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ.

komplementarnost i veći utjecaj aktivnosti u području sporta. Zadržao se naglasak na istim prioritetnim temama kao u prethodnom programu, osobito na:

- integritetu sporta,
- gospodarskoj dimenziji sporta,
- sportu i društvu.

U smislu strukture i općenite organizacije rada, treći Plan rada EU-a u području sporta zadržao je glavne značajke prethodnog plana rada uz neka poboljšanja i novine.

Ovo izvješće sastavljeno je zbog obveze Komisije da ocijeni provedbu i relevantnost Plana rada EU-a u području sporta u prvoj polovini 2020. i poslužiti će kao temelj za pripremu mogućeg četvrtog plana rada EU-a u području sporta u drugoj polovini 2020.⁵

Dva su glavna cilja izvješća Komisije: s jedne strane, pružiti ocjenu provedbe i šireg utjecaja politike Plana rada EU-a u području sporta i, s druge strane, iznijeti preporuke za buduće djelovanje u području sporta. U ocjeni Komisije u obzir se uzimaju različiti doprinosi, uključujući pisane priloge država članica te mišljenja stručnjaka i promatrača koji sudjeluju u radnim strukturama.

B) OCJENJIVANJE

Kao i kod prethodnih izdanja, Komisijina ocjena trećeg Plana rada EU-a u području sporta uslijedila je nakon postupka savjetovanja s različitim dionicima. Komisija je organizirala dva sastanka, jedan s državama članicama i drugi sa sportskim organizacijama, kako bi prikupila njihova mišljenja o provedbi Plana rada, uključujući stečena iskustva, i dobila prijedloge za budućnost. Sastanci su bili popraćeni internetskim upitnikom⁶ kojim je Komisija prikupila korisne dokaze i statističke podatke od država članica te stručnjaka i promatrača koji sudjeluju u radnim strukturama.

Analiza primljenih informacija pokazala je da je provedba trećeg Plana rada EU-a u području sporta ispunila sveukupna očekivanja i ciljeve. Međutim, unatoč dobrim postignućima i učinkovitoj provedbi, treći Plan rada EU-a u području sporta mogao bi se dodatno poboljšati i uključivati nova područja djelovanja u budućnosti.

1. Radne metode i strukture

Ocjena uspostavljenih radnih metoda i struktura važan je aspekt jer su one ključne za učinkovito ostvarenje prioriteta i ciljeva Plana rada EU-a u području sporta. Trenutačnim

⁵ Točka 18. Rezolucije Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. srpnja 2017. – 31. prosinca 2020.) (2017/C 189/2), SL C 189/5, 15.6.2017.

⁶ Upitnik je poslan državama članicama i promatračima koji sudjeluju u stručnim skupinama. Obuhvaćao je pitanja o provedbi, organizaciji rada, relevantnosti i rezultatima Plana rada EU-a te se nudila mogućnost davanja prijedloga za budućnost. Komisija je primila ukupno 32 priloga, 15 iz država članica i 17 od promatrača.

Planom rada EU-a u području sporta radne su metode uvelike unaprijeđene i diversificirane. Osim stručnih skupina, uvedene su nove radne metode koje su se aktivno upotrebljavale. Nadalje, Plana rada EU-a u području sporta postao je i učinkovit alat za planiranje rada Predsjedništva i Vijeća.

U prethodnim planovima rada EU-a u području sporta stručne skupine bile su glavna radna metoda. U prošlosti je za provedbu plana rada EU-a u području sporta uspostavljeno šest stručnih skupina za razdoblje 2011.–2014. i pet za razdoblje 2014.–2017. Komisija je primijenila usmjereniji pristup uspostavom samo dviju stručnih skupina⁷ za razdoblje 2017.–2020. Tim dvjema skupinama predsjedala je Komisija, a bile su sastavljene od predstavnika država članica⁸. Zainteresirane dionike moglo se pozvati na sudjelovanje kao promatrače na *ad hoc* osnovi (vidjeti Prilog). Dvije stručne skupine svoje su aktivnosti započele početkom 2018. Obje skupine rade na ostvarenju ishoda predviđenih u Planu rada EU-a u području sporta. Glavni je cilj stručnih skupina bio razmijeniti najbolje prakse u odabranim područjima politike, potaknuti suradnju država članica i doprinijeti razvoju politike na nacionalnoj i europskoj razini.

Provedba prethodnih planova rada EU-a u području sporta pokazala je da se strukture i radne metode mogu dodatno proširiti za učinkovito ostvarenje ciljeva dokumenta i omogućivanje aktivnijeg uključivanja drugih međunarodnih partnera i dionika. Neke od tih struktura su konferencije Predsjedništva, sastanci ministara sporta i sportskih direktora te konferencije, seminari i studije Komisije. Tijekom trećeg Plana rada EU-a u području sporta uvedena su dva nova alata, odnosno „skupine zainteresiranih država članica”, čime se državama članicama omogućuje sastajanje i rasprava o određenoj temi obuhvaćenoj Planom rada EU-a u području sporta, te „skupni sastanci”, čime se potiču razmjene o rezultatima projekata financiranih sredstvima EU-a koji su relevantni za politiku.

U razdoblju 2017.–2019. održana su četiri sastanka zainteresiranih država članica kako bi se raspravili određeni problemi od njihova interesa kao što su održivost, tjelesna aktivnost za poboljšanje zdravlja utemeljena na dokazima te različiti aspekti dobrog upravljanja i suzbijanja namještanja utakmica. Kako bi podržala države članice i stvorila snažnije veze između politike i programa, Komisija je uspostavila namjenski financijski mehanizam. Njime se omogućuje sufinanciranje EU-a za inicijative država članica s ciljem promicanja aktivnosti uzajamnog učenja među najmanje sedam država članica.

Do kraja 2019. organizirana su četiri skupna sastanka u suradnji s EACEA-om (Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu) o sljedećim temama: poticanje sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti (prosinac 2017.), gospodarske koristi sporta (travanj 2018.), integritet sporta (prosinac 2018.) i uloga sporta u obrazovanju (prosinac 2019.). Još jedan skupni sastanak o socijalnoj uključenosti putem sporta organizirat će se u prosincu 2020.

⁷ Stručna skupina za integritet i Stručna skupina za razvoj vještina i ljudskih resursa u sportu.

⁸ To je učinjeno u skladu s Odlukom Komisije C(2016) 3301 o uspostavi horizontalnih pravila o osnivanju i radu stručnih skupina Komisije.

Nadalje, u razdoblju 2017.–2019. održan je velik broj sastanaka i konferencija na visokoj razini (primjerice, neslužbeni sastanak ministara sporta, deset događanja i konferencija Predsjedništva i pet sastanaka sportskih direktora). Kako je predviđeno Planom rada EU-a u području sporta, svi ti sastanci doprinijeli su daljnjem jačanju suradnje država članica, institucija EU-a i sportskih dionika. Omogućili su poboljšanje usklađivanja na razini EU-a, razmjenu nacionalnih iskustava i dobre prakse te su dionici u području sporta mogli sudjelovati u oblikovanju i provedbi plana EU-a u području sporta.

Sportski savezi, udruženja i ostali dionici imaju središnju ulogu u provedbi sportske politike. Stoga je vrlo važno osigurati da mogu iznijeti svoja stajališta te da se ona uzmu u obzir tijekom rasprava o politici. U smislu širenja suradnje konkretni su naponi uloženi u bolje uključivanje sportskih organizacija i dionika u aktivnosti EU-a, među ostalim u provedbu Plana rada EU-a u području sporta. Prije svega, uspostavljen je i održan bolji dijalog sa sportskim organizacijama u okviru različitih sastanaka i događanja u skladu s Rezolucijom Vijeća o daljnjem razvoju strukturiranog dijaloga EU-a u području sporta⁹. Dionici iz svijeta sporta aktivno su sudjelovali na godišnjim sportskim forumima EU-a i sastancima organiziranim na margini sastanaka Vijeća ili sastanaka sportskih direktora.

2. Rezultati

U trećem Planu rada EU-a u području sporta definiran je 31 konkretan očekivani rezultat različite naravi. Oni obuhvaćaju sve dimenzije sporta: društvene, gospodarske ili organizacijske i imaju posebnu strukturu provedbe. Većina je očekivanih rezultata ostvarena ili je njihovo ostvarivanje u tijeku¹⁰. Samo tri¹¹ nisu provedena s obzirom na to da su Predsjedništva Vijeća EU-a i države članice mogli slobodno prilagoditi svoje prioritete tijekom provedbe Plana rada EU-a u području sporta.

Dvije stručne skupine i dalje su bile središnji element aktivnosti u okviru Plana rada EU-a u području sporta:

- **Stručna skupina za integritet u sportu** sastala se pet puta u razdoblju od 2018. do 2020. Sastojala se od 27 država članica i 22 promatrača. Bila je usmjerena posebno na borbu protiv korupcije, namještanja utakmica i dopinga te na promicanje integriteta i zaštitu djece u sportu. Rad ove stručne skupine Komisija je podržala financiranjem dviju studija. Prvom je mapirana korupcija u sportu u Europi, a u drugoj su utvrđene mjere za zaštitu djece u sportu,
- **Stručna skupina za razvoj vještina i ljudskih resursa u sportu** sastala se pet puta u razdoblju 2018.–2020. Sastojala se od 26 država članica i 8 promatrača. Bila je usmjerena na obrazovanje trenera, dvojne karijere i profesionalne kvalifikacije te

⁹ 2017/C 425/01

¹⁰ U Prilogu ovom izvješću navodi se stanje svakog očekivanog rezultata.

¹¹ Skupina zainteresiranih država članica za pravo EU-a u odnosu na sport i sportske organizacije seminar Predsjedništva pod naslovom „Prednosti i izazovi jedinstvenog digitalnog tržišta za bolje financiranje i komercijalizaciju sporta”, zaključci Vijeća o ulozi i utjecaju medija u sportu.

vještine u sportu. Stručna skupina imala je zadatak sastaviti nacrt smjernica u pogledu minimalnih zahtjeva za vještine i kompetencije trenera¹². Taj dokument dovršen je u veljači 2020. i distribuiran u svim državama članicama radi provedbe.

Osim toga, među različitim ishodima trenutačnog Plana rada EU-a u području sporta mogu se istaknuti sljedeći:

- **seminar o specifičnosti sporta** održan je u prosincu 2019. Njegov je cilj bio produbiti raspravu među ključnim dionicima, uključujući stručnjake, o autonomiji sporta i primjenjivosti prava Unije na sportska pitanja,
- **skupni sastanci** bili su uspješni u smislu raznolikosti perspektiva i predmeta rasprave. Prije svega, okupili su širok spektar aktera u području sporta kao što su države članice, javna tijela, sveučilišta, sportske organizacije itd. Omogućili su otvoreni dijalog između oblikovatelja politika i subjekata koji provode projekte na amaterskoj razini, obuhvaćajući prioritetna pitanja kao što su tjelesna aktivnost za poboljšanje zdravlja, obrazovanje u sportu i s pomoću njega, integritet sporta i gospodarska dimenzija sporta. Osim toga, skupni su sastanci bili jedinstvena prilika za utvrđivanje ishoda sportskih projekata programa Erasmus+ relevantnih za politiku i razmjenu ideja o njihovom utjecaju na donošenje odluka,
- vladalo je veliko zanimanje za novostvoreni format „**skupina zainteresiranih država članica**” jer je odgovorio na početna očekivanja kad je riječ o suradnji zainteresiranih i volonterskih država u pogledu određene teme a da nije bilo potrebno osnovati posebnu stručnu skupinu Komisije. Nova metoda pokazala se posebno prilagodljivom i korisnom u razmatranju novih potreba i prioriteta te bi se u budućnosti mogla češće upotrebljavati.

3. Povratne informacije dionika o provedbi Plana rada EU-a u području sporta

Komisija, države članice i većina dionika općenito su smatrali da su prvi i drugi plan rada EU-a u području sporta bili uspješni. Sveukupna poruka internetskog savjetovanja dionika bila je da su aktivnosti provedene u okviru trenutačnog Plana rada EU-a u području sporta dovele do dobrih rezultata u utvrđenim prioritetnim područjima. Velika većina ispitanika složila se da je dokument usmjeren na prave prioritete (91 %) i da je poboljšao koordinaciju u području sporta na razini EU-a (72 %). Da su Planom rada EU-a u području sporta uvedene primjerene strukture i radne metode složilo se 78 % ispitanika. Velik broj dionika isto je tako smatrao da je Plan rada EU-a u području sporta doveo do plodnih ishoda u smislu procesa politike.

¹² EU Bookshop NC-02-20-217-EN-N; <https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/8f28e3a0-6f11-11ea-b735-01aa75ed71a1>

Međutim, iako je treći Plan rada EU-a u području sporta osigurao kontinuitet u smislu prioriteta, donio je i neke značajne promjene na više načina. Prije svega, diversificirane su radne metode i uvedena znatna racionalizacija stručnih skupina koje su s pet smanjene na dvije. Nadalje, planiranje aktivnosti u trajanju od tri i pol godine doprinijelo je velikom elanu i ostvarivanju kvalitetnih rezultata za svaku od aktivnosti. Pri planiranju se, primjerice, podržao rad Vijeća EU-a i uključila priprema zaključaka Vijeća te konferencija i događanja Predsjedništva. Provedbu Plana rada EU-a u području sporta dijelila su predsjedništva Vijeća EU-a, Europska komisija i države članice. Postojala je i jasna želja da se ne izradi prekomjerna količina smjernica, izvješća ili pisanih dokumenata stručnih skupina. Sportske organizacije i dionici bili su uključeni u te sastanke te su s velikim zanimanjem i posvećenošću sudjelovali u mnogim drugim aktivnostima kao što su skupni sastanci.

U usporedbi s drugim Planom rada EU-a u području sporta ostvaren je velik napredak u dvjema točkama.

- 1) Prvo, trećim Planom rada EU-a u području sporta ojačana je suradnja između EU-a i sportskih organizacija prema mišljenju 80 % ispitanika. U ocjeni drugog Plana rada EU-a u području sporta ta je vrijednost bila 69 %.
- 2) Drugo, 62 % ispitanika složilo se da je treći Plan rada EU-a u području sporta poboljšao suradnju između država članica i dionika iz svijeta sporta na nacionalnoj razini, dok je u ocjeni drugog Plana rada EU-a u području sporta to smatralo tek 46 % ispitanika. To povećanje pokazuje da se isplatio trud uložen u podržavanje otvorenosti u radnim metodama i jačanju suradnje.

Sljedeći se zaključci mogu izvući s obzirom na pisane komentare država članica:

- **format** Plana rada EU-a u području sporta primjeren je i pruža mogućnosti boljeg uključivanja država članica i sportskih organizacija, ali i akademske zajednice i industrije. Mnogi ispitanici potvrdili su da je ta vrsta suradnje bilo vrlo plodna jer je miješanje različitih vrsta dionika i perspektiva dovelo do energičnih i poučnih rasprava koje su polučile očekivane rezultate,
- rad **stručnih skupina** općenito se smatrao dobrim. Međutim, nekoliko je ispitanika navelo da su teme o kojima se raspravljalo na sastancima bile preširoke. U nekoliko je komentara posebno navedeno da bi usmjereniji pristup u stručnim skupinama doprinio produktivnijim i korisnijim raspravama. Dovedena je u pitanje i reprezentativnost nekih promatrača,
- **radne metode** smatrale su se primjerenima za ostvarenje Plana rada EU-a u području sporta. Ispitanici su posebno istaknuli da su skupni sastanci i skupine zainteresiranih država članica bili vrlo korisne strukture s obzirom na njihovu prilagodljivost raspravama o novim temama.

Trenutačno **trajanje** Plana rada EU-a u području sporta dobilo je podršku. U većini odgovora navedeno je da je trajanje od 3 do 4 godine primjereno. Međutim, u nekoliko

odgovora predlaže se uključivanje više mjera fleksibilnosti u planove rada EU-a u području sporta radi prilagodbe promjenama u području sporta.

4. Stajališta Europske komisije o provedbi Plana rada EU-a u području sporta

Ocjena Komisije u mnogočemu potvrđuje glavna stajališta koja su izrazili dionici tijekom postupka savjetovanja. S obzirom na to da je ostvarena velika većina rezultata i da su povratne informacije sudionika pokazale njihovu dobru kvalitetu, Komisija smatra da je treći Plan rada EU-a u području sporta bio uspješan. Radne metode pokazale su se učinkovitim u stvaranju trajnog dijaloga o ključnim pitanjima među državama članicama, Komisijom i sportskim organizacijama. Primijećen je snažan porast interesa i sudjelovanja, osobito u pogledu konferencija Predsjedništva EU-a i skupnih sastanaka, jer su oni postali korisne platforme za razmjenu stajališta i dobre prakse o ključnim pitanjima te za komunikaciju i umrežavanje. Stručne skupine ostale su vrijedan alat za poboljšanje i jačanje suradnje, između država članica i sportskih organizacija te s Komisijom, u ključnim pitanjima kao što su obrazovanje u sportu i s pomoću njega ili dobro upravljanje.

Komisija smatra da bi se moglo raspravljati o opsegu mandata povjerenih dvjema stručnim skupinama jer su neke sportske organizacije i države članice smatrale trenutačne mandate preširokima i uzrokom heterogena sastava i stručnosti.

Osim toga, Komisija smatra da su promatrači općenito pružili dodanu vrijednost u smislu specifičnog znanja i razine stručnosti.

Komisija cijeni optimizaciju radnih metoda i smatra da je njihova diversifikacija (stvaranjem skupnih sastanaka i skupina zainteresiranih država članica) imala pozitivan učinak te da je doprinijela boljoj provedbi Plana rada EU-a u području sporta. Točnije, tim novim formatima proširene su mogućnosti suradnje među državama članicama i omogućen je pristup s većom usmjerenošću na vrlo važne teme.

Nadalje, Komisija pozdravlja doprinos Plana rada EU-a u području sporta planiranju aktivnosti Vijeća EU-a (zaključci, konferencije i seminari) jer osigurava veću koordinaciju i usklađenost aktivnosti na razini EU-a.

Općenito govoreći, kad je riječ o rezultatima Plana rada EU-a u području sporta, primijenjen je kooperativan i usklađen pristup među državama članicama i Komisijom. Osim toga, i dionici iz svijeta sporta i drugi relevantni dionici bili su prema potrebi aktivno uključeni u njegovu provedbu. Budući da je prilagodljiv, Plan rada EU-a u području sporta pomogao je učinkovito riješiti transnacionalne izazove i doprinio je sveobuhvatnim prioritetima plana gospodarske i socijalne politike EU-a.

Kad je riječ o integritetu sporta, snažnija suradnja s ciljem zaštite djece u sportu, koja je sve veći problem, osigurana je i na političkoj i na stručnoj razini. Kao rezultat toga, na

nacionalnoj su razini provedene konkretne mjere¹³. Inovacije u sportu bile su posebno relevantne za „gospodarsku dimenziju sporta”. Kroz različite rasprave i događaje podignuta je svijest o prednostima i izazovima povezanim sa stalnim brzim tehnološkim razvojem. Nastavljanjem na prethodne aktivnosti, nove konkretne inicijative i mjere u vezi s inovacijama i sportom mogu se provesti na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini u okviru novog plana rada EU-a u području sporta. Prioritet „sport i društvo” isto je tako uvelike ispitan tijekom posljednjih godina. Rad različitih predsjedništava Vijeća EU-a i Komisije doveo je do pripreme smjernica u pogledu minimalnih zahtjeva za vještine i kompetencije trenera¹⁴. U tom se dokumentu predlaže zajednički skup minimalnih kompetencija za trenere u Europi, uključujući razvoj „mekih” vještina, te se predlažu poboljšanja u modulima obrazovanja/osposobljavanja i tečajevima za trenere. Cilj je bolje ih pripremiti da odgovore na potrebe društva koje se mijenja s obzirom na rastući socijalni aspekt njihova svakodnevnog rada.

C) PREPORUKE ZA BUDUĆNOST

Na temelju prethodnog iskustva i ocjenjivanja provedbe trećeg Plana rada EU-a u području sporta, Komisija smatra da se mogu razmotriti neka poboljšanja za dodatno jačanje budućeg plana rada EU-a u području sporta te njegovu bolju učinkovitost i utjecaj.

Preporuke navedene u nastavku odnose se na format i narav plana rada EU-a u području sporta, njegovo trajanje, prioritete i načine rada. Osim toga, treba posebno istaknuti potrebu za širom distribucijom i učinkovitijom upotrebom rezultata sportskih projekata programa Erasmus+¹⁵ u oblikovanju politika.

1. Format i narav Plana rada EU-a u području sporta

Plan rada EU-a u području sporta pokazao se prilagodljivim okvirom i učinkovitim sredstvom za suradnju među državama članicama, Komisijom i dionicima na razini EU-a. Njegove raznolike radne metode omogućuju i olakšavaju razmjenu dobre prakse, dugoročno planiranje aktivnosti Vijeća EU-a i određivanje prioriteta u područjima za suradnju. Međutim, Plan rada EU-a u području sporta nije obvezujući dokument. Kao takav, provodi se sukladno nadležnosti dodijeljenoj Europskoj uniji u području sporta kad se djelovanjem na razini EU-a treba podržati, uskladiti i nadopuniti djelovanje država članica. Isto tako, komplementaran je i odgovara mjerama, inicijativama i politikama koje donose svi akteri u području sporta, kao što su javna tijela, sportske organizacije i dionici. U tom kontekstu, naslov „Plan rada EU-a u

¹³ Primjer: 1) uspostava posebnog internetskog alata podrške za mlade sportaše, obitelji, trenere i druge sudionike; kampanje podizanja svijesti u organizaciji NOC-a i Nacionalnog centra za integritet u sportu (Finska); 2) politika integriteta uključena kao uvjet za dodjelu bespovratnih sredstava sportskim savezima u Flandriji (Belgija).

¹⁴ Vidjeti bilješku 12.

¹⁵ Vidjeti bilješku 4.

području sporta” ne odražava narav dokumenta na odgovarajući način pa bi se u budućnosti mogla razmotriti njegova izmjena. Izmjenama naslova treba se uzeti u obzir sveobuhvatna svrha dokumenta da poboljša i ojača suradnju u području sporta na razini EU-a. Novi okvir dokumenta treba bolje odraziti njegovu stratešku prirodu i učinkovitije obuhvatiti sve aktere uključene u provedbu. Sportski dionici imaju glavnu ulogu u oblikovanju i provedbi sportskih politika, a njihovo sudjelovanje može se dodatno povećati u sljedećem planu rada EU-a u području sporta. Koraci učinjeni u tom smjeru odrazili bi duh Rezolucije Vijeća o daljnjem razvoju strukturiranog dijaloga EU-a u području sporta.

2. Trajanje

Produljenje trajanja Plana rada EU-a u području sporta s tri na tri i pol godine, čime se obuhvaća razdoblje do kraja 2020., pokazalo se primjerenim jer je osiguralo usklađivanje s rokovima i prioritetima postavljenima u višegodišnjem financijskom okviru EU-a¹⁶ (VFO) i programu Erasmus+ za razdoblje 2014.–2020.¹⁷

Komisija u tom pogledu predlaže da trajanje Plana rada i dalje bude tri i pol godine. Tako bi se omogućilo dovoljno vremena za provedbu mjera i ostvarenje ciljeva te ocjenu provedbe plana rada i pregovaranje o novom. Trajanjem od tri i pol godine osiguralo bi se usklađivanje s trajanjem VFO-a EU-a¹⁸ jer bi se podudaralo s njegovim preispitivanjem u sredini programskog razdoblja.

3. Prioriteti

Kompetencije u području sporta odgovornost su država članica, a djelovanje EU-a ograničeno je na podršku, usklađivanje i nadopunjavanje djelovanja država članica. Buduće prioritete plana rada EU-a u području sporta treba utvrditi pozorno uzimajući u obzir potencijalnu korist od suradnje na razini EU-a u određenom području ili u vezi s konkretnim pitanjima. Nadalje, uloga koju EU može imati u rješavanju postojećih izazova u sportu treba biti odlučujuća pri odabiru prioritetnih i ključnih tema.

Osim toga, da bi se osigurale usklađenost i učinkovitost djelovanja EU-a u području sporta, treba uzeti u obzir veze s ključnim prioritetima politika Europske komisije¹⁹, kao što su europski zeleni plan, europski plan za borbu protiv raka i promicanje europskog načina života. Sport ima potencijal učinkovito doprinijeti svim tim izazovima. Osim toga, novim bi se prioritetima trebao suzbijati utjecaj pandemije bolesti COVID-19, uključujući oporavak sportskog sektora na svim razinama nakon krize.

¹⁶ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.–2020.

¹⁷ Vidjeti bilješku 4.

¹⁸ Vidjeti bilješku 16.

¹⁹ Moj plan za Europu. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_hr.pdf

Zeleni sport treba promicati od amaterskog sporta do najviše razine. Veliki sportski događaji moraju biti održivi te se mora uzeti u obzir njihova ostavština. Osim što doprinose zdravom načinu života, bavljenje sportom i tjelesna aktivnost mogu pomoći u prevenciji raka. Nadalje, sport, upravljanje njime i načini bavljenja sportom očito su dio našeg europskog načina života. U tom smislu, sport treba razvijati i kao područje politike samo po sebi, ali njegov doprinos drugim ključnim područjima treba priznati i aktivnije promicati.

S obzirom na relevantnost i važnost suradnje EU-a u području sporta u prioritetnim područjima utvrđenima u trećem Planu rada EU-a u području sporta, u budućem se dokumentu trebaju uzeti u obzir kontinuitet i razvoj. Konkretno, pomak bi se dogodio kad bi se uključili prošli prioriteti s ciljem davanja još veće važnosti sportu i njegovu doprinosu socijalnoj uključenosti te gospodarskom i društvenom razvoju: 1) sport kao alat za promicanje vrijednosti i uključenosti, 2) gospodarska dimenzija sporta i 3) sport kao alat za promicanje zdravog načina života. Ta prioritetna područja omogućila bi razmatranje ključnih aspekata sporta kao što su integritet sporta, uključujući upravljanje njime, razvoj sporta i tjelesne aktivnosti za sve, promicanje zdravih načina života, razvoj obrazovanja i vještina u sportu i s pomoću njega, gospodarska dimenzija sporta te uključivanje osoba s invaliditetom i osoba iz drugih skupina u nepovoljnijem položaju.

U budućem planu rada EU-a u području sporta trebalo bi i jasnije prikazati doprinos tog sektora gospodarstvu, uključujući njegovu poticajnu ulogu u inovacijama i korisne učinke na društvo. Sportski svijet treba biti prilagođen digitalnom dobu te putem novih tehnologija ljudima pružiti nove mogućnosti sudjelovanja. Inovacije u sportu mogu doprinijeti poboljšanju zdravlja svih generacija. Mogu pozitivno utjecati na amaterski sport, poboljšati treniranje i povećati uspješnost elitnih sportaša te doprinijeti rješavanju velikih prijetnji sportu kao što su namještanje utakmica ili doping. Za ostvarenje svih tih ciljeva ključna je suradnja između država članica, institucija EU-a i dionika iz svijeta sporta.

Posebnu pozornost treba dati društvenoj dimenziji sporta. Sport ima jedinstvenu moć izgradnje snažnih, povezanih, otpornih zajednica i poticanja aktivnog građanstva. Promiče zajedničke vrijednosti i podučava o njima te stvara osjećaj pripadnosti u društvu, osobito među mladima. Slavi i podržava raznolikost i zajednicu u sve globaliziranim svijetu.

Stoga uz borbu protiv određenih negativnih aspekata sportskih aktivnosti, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje, u budućem planu rada EU-a treba promicati i zajedničke vrijednosti sporta i njihov napredak u društvu u cjelini. Da bi odgovorile na nove prioritete i rastuće izazove, ali i održale korak s brzim napretkom novih tehnologija, treba pružiti podršku naporima država članica u pronalaženju inovativnih rješenja za složene fenomene kao što su marginalizacija i isključivanje te za nove načine bavljenja sportom.

4. Radne metode

S obzirom na pozitivno iskustvo s radnim metodama utvrđenima u okviru trećeg Plana rada EU-a u području sporta, uključujući njihovu prilagodljivost u pogledu novih izazova i potreba, Komisija smatra da je važno zadržati ih u budućnosti. Time bi se osigurao

kontinuitet, ali i povećao njihov učinak i olakšala provedba Plana rada EU-a u području sporta.

Točnije, treba zadržati postojeću raznolikost radnih metoda. Kako je spomenuto u odjeljku B (Ocjenjivanje), države članice i promatrači cijenili su rad stručnih skupina. Pokazali su još i veću podršku skupnim sastancima i skupinama zainteresiranih država članica. Druge tradicionalne radne metode kao što su konferencije, seminari ili studije isto bi se tako trebale nastaviti jer su odlučujući instrumenti u smislu komunikacije, umrežavanja, razmjene dobre prakse te stvaranja i razmjene znanja.

Broj pisanih dokumenata trebao bi i u budućnosti ostati ograničen. Kako bi se takvi dokumenti iskoristili na najbolji način, u njima treba jasno navesti ciljnu publiku i stvoriti veze s potrebama koje utvrdi šira sportska zajednica. U sljedećem planu rada EU-a u području sporta treba raspraviti i dogovoriti se o metodama distribucije.

Naposljetku, treba dodatno razvijati strukturirani dijalog između EU-a i sportskih organizacija. Treba očuvati i učvrstiti središnji položaj Sportskog foruma EU-a. Nadalje, treba proširiti i ojačati suradnju s dionicima iz svijeta sporta. Sudjelovanje sportskih organizacija u stručnim skupinama pokazalo se korisnim i povoljnim za rasprave i aktivnosti skupine. Međutim, otvorenost i sudjelovanje dionika iz svijeta sporta u skupinama trebaju biti povezani s dodanom vrijednosti i stručnosti koje bi se mogle ostvariti.

5. Provedba i sinergije

Na sport utječu mnoge politike i strateške inicijative EU-a. Ta horizontalna dimenzija sporta već je bila uzeta u obzir u Planu rada EU-a u području sporta (2017.–2020.). Neke važne inicijative i djelovanje Komisije (kao što je Poziv iz Tartua na zdrav način života, borba protiv dopinga i namještanja utakmica, specifičnost sporta) pokazali su dodanu vrijednost i potrebu za međusektorskom suradnjom. U tom istom duhu budući plan rada EU-a u području sporta treba aktivno promicati međusektorsku suradnju i poticati sinergije s drugim sektorima i politikama koje su snažno povezane sa sportom, kao što su sloboda kretanja, tržišno natjecanje, istraživanje, prava medija, zapošljavanje, turizam, održivost, zaštita podataka, obrazovanje i osposobljavanje i zdravlje. Suradnja i komplementarnost s drugim relevantnim politikama od ključne su važnosti. Svakako se preporučuje veća usmjerenost na praktičnu provedbu ishoda i rezultata (npr. smjernice EU-a, preporuke politike) ostvarenih u okviru planova rada EU-a u području sporta. Osim toga, države članice trebaju osigurati i odgovarajuću koordinaciju na nacionalnoj razini.

Trud treba uložiti i u osiguranje šire distribucije rezultata među dionicima na različitim razinama. Za povećanje svijesti i vidljivosti djelovanja EU-a u području sporta na nacionalnoj razini potrebno je usmjereno djelovanje.

Naposljetku, Komisija smatra da redovit nadzor i ocjenjivanje provedbe budućeg plana rada EU-a u području sporta mogu biti korisni za njegovu učinkovitu provedbu i ostvarenje ključnih prioriteta i ciljeva.

ZAKLJUČAK

Planovi rada EU-a u području sporta pokazali su se kao vrijedan instrument suradnje među institucijama EU-a, državama članicama i sportskim organizacijama. Tijekom godina doprinijeli su poboljšanju i jačanju suradnje EU-a na ključnim aspektima sporta među različitim dionicima.

Trećim Planom rada EU-a u području sporta postignuti su veliki rezultati i postavljeni temelji za sljedeći plan rada kako bi se ostvario odlučan napredak. Uz veću vidljivost i odavanje priznanja, sport ima priliku dodatno rasti i promicati tjelesnu aktivnost i dobrobit europskih građana, ali i doprinijeti gospodarskom i društvenom razvoju Europe te velikim društvenim izazovima, uključujući izazove povezane s izbijanjem bolesti COVID-19. Uz zajedničku predanost i trud budući plan rada EU-a u području sporta mogao bi postati zajednički plan za Europsku uniju u tom području, kojim bi se promicala tjelesna aktivnost i rješavali gorući problemi.